

**IK STEM NOG
VOOR DOMS EN ZIJN KLIK**

Grondwetverkiezingen 1934

BEDIENDEN

ARMOEDE

STAAT U TE WACHTEN

Het patronaat misbruikt de crisis om uwe ellendige loonen nog meer te drukken. --- Alle standen zijn vereenigd, ook het patronaat... U NIET... wanneer zult gij begrijpen?...

VERDEDIGT U DOOR HET

Nationaal Syndicaat voor Bedienden van België

Vaartstraat 3 Leuven

WILHEM BURGALS
WILHELMUS STRAAT 10, BRUSSEL

V.O.S. MAATSCHAPPIJ ZONDER WINSTGEVEND DOEL -
LAKENSTRAAT 113

OUDE - STRIJDERS

B.V.O.S. BRUSSEL

Gedurende den oorlog werd g'e lichamelijk en zedelijk geknakt!!!
Uwe officieren hebben d'is goede vaders over u g'waakt en voor u gezorgd!!! - Ge werd behandeld als slachtvee en soms den dood in g'ejaagd onder bedreiging van den revolver, om een... eereteeken te verdienen voor... de bevelgevers!
Uw geweten is toen in opstand g'eloomt tegen plagerijen van allen aard, en gij hebt den eeuwigen eed van haat gezwoeren tegen militarisme en oorlog.

Nu willen die zelfde heerschappen, die door Uw bloed hun sterren en eere-
teekens hebben verworven, met u "filtreren" - nu lachen ze u vriendelijk toe,
en zeggen ze zich vereerd door uwe gebeurlijke toetreding tot de "Fraternelles"
Nu en later, willen ze in u onderhouden dien geest van "mechanische ge-
hoorzaamheid" - nu als vroeger, willen ze u gebruiken om hun doelen te bereiken.

*En Position
soldat!!!*

*Venez aux Fraternelles!!
et le soldat a Bruxelles
devient le citoyen
du regiment!*

*(Oud Strijder)
Ik verstu niet!
ONTPLOFT!*

1914 - 18 OUD - STRIJDERS!

De betooging van 20 Juli is een wapenshow van de macht der "FRATERNELLES", een voorbereiding tot een militaristisch-fascistischen staatsgreep!

Daarom! WEG MET DE "FRATERNELLES" - WEG MET HET MILITARISME!
WEG MET HET FASCISME! - LEVE V.O.S. en de DEMOCRATIE!!

voorzittendelijk uitgevee:
RUFUS JACOBS

Druckery Schoonen
Prinsensstraat 94
BRUSSEL
VAN VAN ZEGEL

Beheerde - Beheerden van V.O.S. - B.V.O.S. - Lakenstraat 113 - Brussel

Jaak BREPOELS Pappen, nathouden & plakken: affiches uit het Leuvense stadsarchief als spiegel van een halve eeuw politieke en sociale geschiedenis (1918-1966)

Jaak BREPOELS, *Pappen, nathouden & plakken: affiches uit het Leuvense stadsarchief als spiegel van een halve eeuw politieke en sociale geschiedenis (1918-1966)*, Leuven: SALSA!, 2017, 152 pp., ISBN: 9789081028974.

Dat het Leuvense stadsarchief een bijzonder rijke collectie affiches heeft, was ons reeds langer bekend. We konden er al meerdere keren gebruik van maken voor publicaties en tentoonstellingen. Jaak Brepoels, auteur van *Wat zoudt gij zonder 't werkvolk zijn*, wijdt er nu een prachtige publicatie aan.

Het boek bevat twee delen. In een eerste deel biedt Brepoels uitgebreid achtergrondinformatie. Hij legt onder meer uit hoe het stadsarchief zijn magnifieke collectie heeft

vergaard. Wie in Leuven affiches wilde aanplakken kon dit alleen via de officiële 'stadsaanplakker'. Bovendien moest hij op voorhand een exemplaar afgeven op het stadhuis of bij de politie. Die exemplaren werden bewaard in het stadsarchief, waar ze gedurende vele jaren een sluimerend bestaan leidden.

De collectie is een staalkaart van alles wat in Leuven werd geplakt: officiële aanplakbrieven (onder meer van tijdens de Eerste Wereldoorlog), publiciteitsaffiches, filmaffiches en een uitgebreide collectie politieke affiches. Brepoels beperkt zich tot die laatste categorie. Vanuit zijn ruime bagage als historicus schetst hij de politieke en sociale context – niet zozeer in Leuven, wel op nationaal niveau – en de rol die de affiche hierin heeft gespeeld.

Het tweede en meest lijvige deel van de publicatie toont met maar liefst 260 affiches een uitgebreide selectie uit de collectie van het archief. Brepoels groepeerde de affiches thematisch en geeft op die manier een overzicht van belangrijke momenten in de Belgische geschiedenis en de polemiek die de partijen errond voerden. Meest boeiend is ongetwijfeld de periode tussen de twee wereldoorlogen, waarvan de programma's en standpunten zo van de affiches zijn af te lezen. Brepoels eindigt zijn overzicht begin jaren 1970. Toen had de televisie allang de rol van de affiche overgenomen. Alleen bij studenten en actiegroepen waren de plakbrieven nog het uitverkoren communicatiemiddel.

De publicatie is uitgegeven in de – overigens zeer voortreffelijke – reeks *Cahiers* van SALSA!, de vriendenkring van het Leuvense stadsarchief. Ze telt 152 pagina's en is rijk geïllustreerd.

Hendrik Ollivier,
voormalig hoofd Collectie, Amsab-ISG

Affiches uit het Leuvense Stadsarchief. (In: Jaak BREPOELS, *Pappen, nathouden & plakken*, pp. 50, 81, 93)